

ber 1895.
 vember.
 35
 23
 23

SOPRONI ÚJSÁG

(az „Oedenburger Zeitung“ politikai napilap magyar része.)

Előfizetési feltételek:
 A „Soproni Újság“, az „Oedenburger Zeitung“ előfizetést képezvén külön nem adatik el sem egyes példányokban, sem előfizetésben.
 Előfizetési ára a teljes lapnak negyedévenként: **helyben 5 korona, vidékre 6 korona 25 fillér.** Egy példány ára 6 fillér.

Kiadóhivatal és szerkesztőség:
Romwalter Alfrédnél, Várkerület 121. szám.
 Távbeszélő 23. szám.

Hirdetések díjtétel szerint,
 mely kívánatra mindenkinek díjmentesen megküldjük.
 Hirdetési megrendelések, előfizetési és hirdetési díjak a kiadóhivatalba küldendők.
 Mindennemű fizetés teljesítési helye Sopron.

Ragályi Lajos.

Sopron, november 14.

Sopron megye, szabad-bárándi kerületének képviselője viseli azt a nevet, a melyet e cikkelyünk feliratában választottunk: egy tehetséges, alapos, avaságú, nagy tudományú fiatal emberé ez a név, a ki azonban elkövette azt a nagy politikai hibát, hogy hátat fordított annak a pártnak, a melynek védőszárnyai alatt négy évvel ezelőtt mandátumot kapott.

Ismeretlen ember volt és politikai pályája legelején állott Ragályi Lajos, a mikor eljött vármegyénkbe, hogy itt képviselői mandátumot keressen. És a mit keresett, azt megtalálta. Készséggel pártolta törekvésében mindenki, és a fiatal dunaföldvári fiskálisból országgyűlési képviselője lett a szabad-bárándi kerületnek.

A liberális párt elveinek volt akkor a híve. Ezen a jogcímen nyerte meg az érdekeltek pártolását és osztatlan bizalmát — és ma? . . . Ma igazán nem tudjuk: mi különbség van Ragályi politikai programja és a nemzeti pártnak, vagy jobban mondva a nemzeti párt néppárti fábá oltott árnyalatának programja között?!

Semmi! Ragályi Lajos olyan szépen odaállhat Zelenyák mellé, mintha itt nálunk soha se szólt volna egy szót is a liberalizmusról.

Hanem ez utóvégre is nem országos csapás. Ha Ragályi Lajos a szabadelvűpártban van, avagy nincsen, az meglehetősen közönyt dolog. Az olyan politikus, mint Ragályi, a ki négy évvel ezelőtt kristálytisztan liberális alapon állott, egy évre rá pedig nagyot fordult a sarkán és beállott disszidensnek, tegnapelőtt pedig még tovább haladva, szuronyt szegezett a maga pártja elnökének, Szapáry Gyulának is, kijelentve, hogy ő nem fuzionál. — jobb, ha nem tagja a liberális pártnak!

Azt sem kell külön tárgyalásra méltatni, hogy Ragályi Lajos csak körvonalai-ban ismeri a valutarendszert, ha azzal vádolja a kormányt, hogy csak a keretnél maradtak. Messzebb vagyunk képviselő ur, sokkal messzebb és ha a bankszabadalom megújításakor szerencsésen tárgyalunk az osztrákokkal, hát a jövő választásnál arannyal fizetik a szabad-bárándi kerületben a néppárti választókat. Hogy pedig az adóreformmal és a közigazgatás államosításával nem jutottunk tovább, annak is aligha a liberálisok az okai. — hanem igen is okai a disszidensekkel együtt a titkos néppárti urak, a kik két és fél esztendeig lassították apró csatározásokkal a kormány nagy munkaerjét, minden áron megakarván akasztani az egyházpolitikai reformok utját! . . .

Hanem mindez mellékes. Bennünket

megyebelieket leginkább az érdekel, hogy mit szólnak Ragályi képviselő ur front csinálásához a szabad-bárándi kerület liberálisai?

Avagy ott egyetlen egy ilyen se akadna?!

Lelki örömmel tudjuk, hogy igen is vannak. Legnagyobb meglepedésünkre szolgál elmondani, hogy a szabad-bárándi kerület minden választó polgárának politikai meggyőződését nem vették el a plébános urak és a néppárt egyéb commissvoyageurjai, — és épp e miatt nem tudjuk ha nem jut-e Ragályi Lajos is a szabad-bárándi kerületben arra a sorsra, a melyre jutott Sopron megye egyégy másik kerületének, a nagymartoninak, képviselője a ki ugyan-csak Ragályival egyetemben disszidált, ámbár utóbb visszatért a liberális pártba. Dégen Gusztávról szölok. Neki nem régiben azt szabták ki feladatul a nagymartoni kerület néppárti korifeusai, hogy vagy lesz néppárti — vagy nem lesz képviselője a nagymartoni kerületnek.

Nem tudni, ha nem vár-e Ragályi Lajosra is hasonló sors, megfordított kádenciában a szabad-bárándi kerületben. Mert ne hívje Ragályi, hogy a liberálisok egészen kivestek Sopronmegyéből. Még vagyunk. Sőt reménykedünk, hogy még szaporodunk is. **Bárándi.**

TÁRCZA.

Tanyai történetek.

— A „Soproni Újság“ eredeti tárcza —
 Írta: Móra István.

Sárgaképtű szent Mihály elfújta a szép meleg időt szomorú folszelével. Éjszakának, reggelnek toga van már, a deli verőfény is a frissen meszelt tanyaház előtt olyan bágyadt, olyan szelíd. Mindössze annyi ereje van még a haladó nap-sugárnak, — hogy a buzaszemeket kikeleszti. — Ahhoz pedig kevés kell.

A kényesebb madár elment, a virág gyöngéje elaludt. Varjunak, — itt lakos verőfény meg-sűrűdött a tolla: ürge, hőrség eltemetkezett; menyétke, róka új subát vett; lipe, bogár meg: az isten tudja hová lett. Szóval: haddfujjon a szél.

Az ám. Csak a szegény parasztyerek maradt azon mód, a hogy Péter Pál ösmerte. Gatyában, szellős haczukában, mezitláb. Mind-szentig nem szabad neki fájni, tán azon tul se: az első hóig, vagy legalább az erzsébeti vásárig.

Mégis, mikor októberi cigányharmaton ki-ballag az eke után lóhajtónak, nyakába vetnek egy szürkendőt. Jó lesz, még nekimelegszik. Föl is csavarja Miska, de azért csak sűti egy kicsit a dér a talpát. Hanem hát — nem fáj az a kutyának. Meg nem is soká érzi az ember. Mert mikor a tarló is elkezd csiklandozni: akkor el-zsibbad.

Öt-hat fordulóra (hat dűlő hosszu az ugar) elkövetkezik a főröstök. Miska nem szereti a savanyu paprikát, elkérezdik a káposztásba torzsa-

végett. Jó az ilyenkor mag-on. — Edes is, omlós is, mert a dér megcsipte. Az első falat belelt a fogaiba, de annak oda se. A hideg is átszalad néhányszor a hátán, de azt észre se veszi. Az apja kurjantásáig épen elveri az éhet.

Kövágó Gábornak akkor jut eszébe az okos szó.

— Minek etted éhomra, te. Kenyér se köllött.

— Sose bánja kend.

Aztán neki állottak. A mult vasárnapi eső-től a föld kelve, úgy mèn az eke benne mint a mese. De a lovaknak még se tetszik a multság. Sűrűn kell biztatni őket. Az a Miska dolga.

— Gyí te Kulás, Mérges; Bogár te is, hé...

Azonközben odasubint a középsőre, a leg-öregebbre. Ahhoz igazodik a többi kettő.

— De sűrűn nézed a napot ustoros.

— Azér csak mert előttem van.

— Nono. Én sem bannám anyádat.

Nem is kell soká tekintgetni. Az öreg Mèhely, a Miska kutyája már itt van, — az ebéd is elindult: bizonyos.

Nagyon tudja a Miska szája izit az anyja. Ni: bableves sonkaesonttal, meg turós tészta. Itt már csakugyan a kutya se sánta. És belakik, mint a duda. Aztán lenyomatja az ebédet azzal a kalarrákkal, a ki úgy kelt a káposzta közt, orozva. A nyakravalót meg lecsavarja a nyakáról.

— E se kell többet. Szúr.

A lovak is megabakoltak ezenközben. A fiu fűtyölve fogott be.

— Jézus segís.

— Gyí Mérges.

A Miska fűtyölése nem soká tartott. — Csendesedett, elhallgatott, csak úgy vontatta maga után az ostorát.

— Ügyekez egy kicsit ostoros. Egész rád ösmer a Mérges.

Biz az ráösmert, meg a Kulás is, a Bogár is. Nem huztak arányosan, simán.

Kövágó Gábor el-elnézte a gyereket az eke szarvai közül.

— De pópista színbe vagy te Miska. Mi a hiba?

— Semmi se, csak a fejem fáj, meg olyan alhatnám.

Minden okos ember tudja pedig, hogy baj van, mikor a gyerek napvilágon alhatnék. Az ilyen süldő gyerek kivált.

— Eredj be.

— No, én csak nem.

Bizony, hogy ráfogják odabent, hogy mis-másolt. Olyan nincs.

— Akkor hát isten neki.

Kövágó neki akasztja megést a csoroszlyát. Miska végigvág a Bogáron, a ki nem kapott még ma. Az is aztán nekirugaszkodik nagy indignezióval.

A gyerek szégyenli, hogy az apja észre-vette a baj-t. Palástolná is szapora füttyszóval, de összevazog a foga.

De csak nem hagyja magát az utolsó barázdáig.

(Vége köv.)

Politikai hírek.

Sopron, november 14.

Lueger. Már ismét Lueger? Határozottan kellemetlen, hogy ennyit kell foglalkoznunk ezzel az urral. Bármennyire szeretnők, még sem kerülhetjük el, miután a bécsi közszellem sajnálatos eltévelyedése az osztrák birodalmi fő- és székváros közéletének központjába helyezte az antiszemita vezért. Az uralkodó megtagadván Luegertől a megerősítést polgármesteri állásában, az új választás tegnapra tüzetett ki; ennek eredménye, a mi a tegnap közölt táviratból olvasható, hogy a községtanács 92 szavazattal, 42 üres szavazó lappal szemben, újból polgármesterré választotta Luegert, tehát azt a férfit, a kiről épen néhány nappal ezelőtt derült ki, hogy az uralkodó nem akarja a polgármesteri székben látni. Lueger a választást természetesen elfogadta; hiszen tegnap vagy tegnapelőtt jelentette ki, hogy addig fogja megválasztatni magát, a míg a kormány kénytelen lesz kapitulálni és megerősítését javasolni a főségnek.

Hanem ilyen fordulatra nincsen semmi kilátás, annál kevésbé, mert a községtanács alig jön egy hamar abba a helyzetbe, hogy megint Lueger megválasztásával tüntessen. Friebeisz császári biztos a választás után u. i. az alsó ausztriai helytartó (Kielmannsegg gróf) nevében föloszlatta a községtanácsot. Bécsben tehát tovább fog tartani a provizórium és nem lévén intézkedés az iránt, hogy a községtanács föloszlatásától számítva, mennyi idő alatt kell kiírni az új választásokat, könnyen megtörténhetik, hogy Friebeisz hosszú ideig fogja kormányozni az antiszemita és nem-antiszemita bécsieket.

Az angol-assanti háború. Habár az assantik ellen a háborút még nem üzenték meg, mindazonáltal hírlik, hogy a hadjáratot elvben már elhatározták és már parancsot is adtak ki az expedíció elindítására. Különben is a hadjáratban alkalmazandó angol csapatok (?) száma nem rug többre 300-nál. Az előcsapat szombaton indul el Liverpoolból.

Török kormányválság. Habár a nagykövetségekhez még nem érkezett hír a kabinet között folyt eszmecsere eredményéről, mindazonáltal azt hiszik, hogy a kabinetek a helyzet nehézségeivel szemben közös eljárásban egyeztek meg.

Napi hírek.

Sopron, november 14.

— **A soproni liberális párt** albizottsága tartotta tegnap este ülését a Pannónia-szálló egyik termében. Kánia József a tanácskozások megkezdése előtt tudatta az érkekezettel, hogy Lenck Emil, a soproni szabadelvű párt régi és mindenkor lelkes elnöke lemondott állásáról, — és ennek folytán a legközelebb tartandó közgyűlésnek az is egyik feladata lesz, hogy az elnöki székét betöltse. Majd áttért az érkekezlet a tanácskozás tulajdonképpeni tárgyára, a mely egy olyan felhívásnak szerkesztésében kulminált, a melyet a vármegye liberális érzelmű választóinak kellett volna elküldeni, — de az elnök arról értesítette az egybegyűlteket, hogy legmegbízhatóbb tudomása van arról, miszerint hova-tovább a vármegyében, a városi szabadelvű párt közbelépése nélkül is, megmozdulnak majd a liberális elemek és nem volna opportunus, ha ennek az üdvös mozgalomnak a városi szabadelvű párt eleje vázna.

Az érkekezlet, tanácskozásai folyamán, abban állapodott meg, hogy a soproni szabadelvűpárt szervezkedő közgyűlését folyó évi december 8-án délelőtt 11 órakor hívja össze az elnökség a kaszinó kistermébe. Az elnökségnek erre már a májusban ülésező pártkonferenciája adott meghatalmazást, de ez, a közgyűlés összehívását és a közgyűlés tárgysorozatát, közös megbeszélésben kívánta megállapítani. Ez meg is történt és a decemberi közgyűlésnek a következő lesz a tárgysorozata:

1. Elnök és az időközben megüresedett többi funkcionáriusok választása.

2. A nagy-választmány kiegészítése.
3. Az albizottságok jelentése.
4. Egyéb indítványok.

A közgyűlést megelőzőleg összehívja majd az elnökség még a választmányt is, hogy ennek körében is formát öltjön az a közbizalom, a melynek az újonnan választandó tisztviselők iránt kell megnyilvánulni. Mert nem csak az elnök választása, hanem a pénztáros ügyében is kell, hogy határozzon a közgyűlés, mert Nitsch Sándor, a párt eddigi pénztárosa visszavonulván minden nyilvános szerepléstől, a pénztárosi állástól is megvált.

A liberális párt tagjai között már is élénk érdeklődéssel pertraktálják a megejtendő választásokat. Arról értesülünk, hogy elnöknek, Kánia Józsefet, helyébe alelnöknek dr. Szilvássy Mártont óhajtja a párt. Dr. Szilvássy elválasztása és Hauer Gyula elhalálozása folytán megüresedett pártjegyzői állásokra megbízható kandidációjára nincsen a pártnak. A pénztárosi állásra Romwalter Alfrédet szeretnék sokan megnyerni.

— **A mi betegsegélyző-pénztáraink ügye a képviselőházban.** Azzal az áldatlan tusával, a mi most a megyebeli kerületi és ipartestületi pénztárak között folyik, nemsokára az egész ország közvéleménye foglalkozni fog. A megye közéletének egyik előkelő alakja, a kinek a nevét ez idő szerint még nincsen jogunkban nyilvánosságra hozni. Polónyi Géza orsz. képviselőt fölkérte, interpellálja meg a minisztert, tud-e arról az elkezeredett küzdelemről, a mi valósággal elmérgesítette már a pénztárak hatásköre alá tartozó iparosok társadalmi viszonyait? A mint értesülünk Polónyi Géza már a közeli napokban elmondja a Házban az interpellációját.

— **Radó Kálmán Keczölben.** Nagy ünnepségekkel fogják e hó 17-én az új Rábatorok zsilipjét megnyitani. A nagy fáradsággal elkészült zsilip, a mely 95,000 forintjába került a Rábaszabályozó Társulatnak, megnyitására fényes közönséget csal Keczölbe. Ott lesz Radó Kálmánnak az élén a Rábaszabályozó Társulat, Sopron vármegye deputációja Baán Endre dr. alispán vezetése mellett. Győr vármegye küldöttsége stb. Az ünnepségek programját még nem állapították meg végképpen.

— **Jubileum.** Schneider Frigyes, a torna- és tüzoltó-egylet derék tornatanítója már tíz éve oktattja fáradhatatlan lelkesedéssel a tüzoltókat. Derék munkáját megjutalmazni a tíz éves fordulót, kedélyes banketten ünnepelték meg tegnap este a „Magyar Király“-hoz ezimzett vendéglőben. A banketten részt vett a tanács is, a melynek képviselőjében Dr. Krétschy Sándor tanácsos jelent meg. Jelen volt a torna- és tüzoltó-egylet elnöke Dr. Szilvássy Márton is, a ki szellemes tószóban köszöntötte föl az érdemes tornatanítót. A bankett végén egy kicsinyke dobozban 200 darab újonduj koronát adtak át a jubilánsnak.

— **Jótékonyág.** A Neue Freie Presse egyik szorgalmas olvasója, a mondott lap redakciója útján 25 forintot küldetett a Győr — Sopron — Ebenfurti vasút üzletvezetőségének, hogy azt, a mult héten Csornán a mozdony kerekai alatt, elhalálozott Weisz Dávid mozdonyvezető nyomorban maradt családjának juttassa. A vasút üzletvezetősége gondoskodott róla, hogy a nyomorban levő özvegy rögtön megkapja az adományt.

— **A szinügyi bizottság** pénteken délután 3 órakor ülést tart Kánia József elnöklete alatt. A gyűlésben a most működő szintársulat művészi produkciójáról lesz szó.

— **Halalozás.** Ma délután temették Stuller József Dezsőt, aki irnok volt a soproni kir. törvényszéknél. Tegnap előtt halt meg 29 éves korában. Stuller csak néhány hónapja jött Sopronba, a hol felváltotta ugyancsak fiatal elhunyt elődjét. Halálát gyászlobogó jelezte a sop-

roni kir. törvényszéken. Temetésén megjelentek a törvényszék birái és tisztviselői is.

— **A Nándor-magaslat messzelátója.** Arról értesítik lapunkat, hogy a Nándor-magaslat messzelátó faalkotmányát nagyon megviselte az idő és veszedelemmel jár a kilátóhoz vezető lépcsőfokon a járás. Lapunk egyik barátja arra kér bennünket, hogy hívjuk fel e körülményre a szepítő-egyesület figyelmét; ez az egyesület annyit szepít és hasznosat alkotott már, hogy bizonyára nem fogja elkerülni, hogy alkalom adtan megreperáltassa a Nándor-magaslat hibás messzelátóját.

— **Helybeli birtokváltozások.** Haller Józsefné sz. Kakas Krisztina kismartoni lakos megvette Dr. Kakas Jánosnak a Deák-téren lévő 30, sz. házból $\frac{1}{4}$ részbeni jutalékát 4000 frtért. Graf András és neje Kander Lidia megvették kisk. Flandorffler Ignác, Pál és Róbert-től egy Langacker szántót 97 $\frac{1}{100}$ négyszögöllel 485 frtért. Wild Vidané szül. Wild Erzsébet, Wukovitsné szül. Wild Mária és Wild János zárandi lakosok örökölték Wild Mátyás után fejenként 2—2 Untenwiesen szántóból örökhagyót illető jutalékát. Jankovits János és neje Maleschik Mária klimpai lakosok megvették Wild Vidorné sz. Wild Erzsébetnek 2 Untenwiesen szántóból jutalékát 300 forintért. Göschl Mihály és neje Erzsébet megvették Frankl Ignácztól 1 Wolfsdrüssel szántóból felerészbeni jutalékát 724 négyszögöllel 320 frtért. Az első soproni serfözde és malátagyár részvénytársaság megvett Dornhardt Ferenc és neje Strommer Erzsébettől egy 185 $\frac{3}{4}$ négyszögölnyi részletet a Gährenäcker dűlőben 222 frt 90 krajczárért.

— **Szabad legelő.** A sertéslegelő, a mely a sertésvész pusztítása óta el volt zárva a jövő hét keddjétől kezdve újból megnyílik. A kanászokat szombatra hívták egybe, hogy kellőképpen instruálják őket.

— **A színház-kávéházban** ma és a következő napokon a jeles budapesti orfeum-társulat Grossmann J. személyes vezetése alatt, igen érdekes és válogatott műsorral előadásokat tart.

Magyarország millemiuma.

Irta: Bársony István.

I.

A jövő, 1896-ik évben ezer esztendeje lesz már annak, hogy a magyarok ősei Árpád vezérrel az élükön, elfoglalták a Duna-Tisza mentét s ezen a tejjel-mézszel folyó Kánaánon megalapították Magyarországot. Sok dicsőséget aratott a magyar nép ez alatt az ezer év alatt a harezmezőkön; sok viszontagságon is ment keresztül; de jó és balsorsban egyaránt megmaradt mindenkor magyarnak, szabadságszerető büszke népnek, amelynek Árpád óta van már alkotmánya s amely az ő alkotmányának a védelmében páratlan példát adott a világ minden szabadságszerető nemzetének.

Ezer éves dicső mult után, amelynek oly sötét időszakai is voltak, minők a tatárjárás, a mohácsi vész s a török hódoltság; ma is fennáll az aránylag kis magyar nemzet, s ámbár sokáig védőbástyája volt egész Európának a pogányság inváziója ellen, pótolni tudta nagy nemzetközi előrsi szolgálatában szenvedett hátramaradását; utól tudta érni a civilizáció magaslatai felé haladó népeket; beállott azok előre törő soraiba s most nemes bizonyítékát készül adni annak, hogy elfoglalt helyét a fejlődés minden képességével s a haladás hoz szükséges erővel állotta meg.

Ezt a bizonyítékot a jövő évi budapesti millenniumi kiállítás sorozatán s az ezzel kapcsolatosan elkészülő nagy nemzeti alkotásokkal együtt fogja Magyarország a művelt világ ítélete alá boesátani.

Amit a magyar állam mai területén 322,310 négyszög kilométeren, az ország tízenyolez millió főnyi lakossága a magyar haladás és műveltség dokumentumaiként összehordhat egy nagyszabású nemzeti közkinestárba; azt mind látni fogjuk a millenniumi kiállításon. Ami a magyar nép és

sszelatója.
or-magaslát
egviselte az
vezető lép-
ja arra kér
művésyre a
ésület annyi
y bizonyára
adtán meg-
esszelatóját.

Haller Jó-
lakos meg-
n lévő 30,
frtért. Graf
ették kisk.
egy Lan-
485 frtért.
Wukovitsné
di lakosok
—2 Unten-
lékát. Jan-
klimpai la-
Vild Erzsé-
alékát 300
ését meg-
szántóhöl-
göllel 320
malatagyár
Ferencz és
négyesgö-
n 222 frt

lő, a mely
va a jövő
A kanász-
kellőképpen
a következő
társulat
alatt, igen
ások tart.

uma.

endeje lesz
pád vezér-
mentés s
megalapítot-
aratott a
t a harez-
keresztül;
t minden-
ke népek,
otmánya s
en páratlan
lságszerető

elynek oly
atárjárás, a
is fennáll
óar sokáig
pogányság
memzetközi
maradását;
slatai felé
ő soraiba s
nnak, hogy
össégével s
meg.

budapesti
kapcsolat-
kal együtt
ítélete alá

én 322,310
olez millió
műveltség
agyszabásu
fogjuk a
ar. nép. és

magyar föld nemzeti sajátága, érdekessége, ter-
lése: az együtt lesz egy rendszeres, óriási gyűje-
ményben, hogy örvendhessenek neki azok, akik
mindazt a magokénak vallják s hogy rokonszenvet
és barátságos indulatokat keltsenek az életrevaló
magyar nép iránt azokban az idegenekben, akik
a külföldről jönnek majd hozzánk, mint a mi
kedves vendégeink. Ha idegenek is ők nekünk,
vérök és faji származásuk törvénye szerint, de
édes testvéreink mindnyájan a humanizmus alapján
s az emberiség közös nagy érdekének, a civiliz-
zációnak a szolgálatában.

Am azt, amit Magyarország a mai napon
mint haladásának fokát felmutatni képes, megta-
lálhatók részletekben, itt-ott, ünnepies kiállítás
nélkül is; hisz a műveltség félreérthetetlen nyom-
okat és jeleket hagy mindenben, a mit magasz-
tos hatalmába kerít; s a fejlődés egyik nagyerejű
harcosa, a nemzeti ipar, ezer meg ezer változat-
tal tárja ki produktumait, bármerre forduljon is a
kiváncsi szem.

De a mult idők érdekes maradványai, egy
nemzet ezer éves történelmének a fenmaradt em-
lekei, némely esetben a fenyegető semmivé válás-
tól szerencsésen megmentett ereklyéi, nem kínál-
koznak uton-utfélen, hogy gyönyörködünk bennük,
vagy hogy a tanulságokat levonván belőlük: épül-
jünk általok. A muló esztendőket elviszik magukkal
a bennök fogantatott aktualitást, s a mit az új
idők kívánalma, divatja, haladása immár muzeu-
mokba valónak ítél: nem kerül az többé különös
ok nélkül a maga egykori fényével a nyüzsgő,
eleven világba.

Arra, hogy az új letűnt érdekességek is-
mét felszínre kerüljenek s a nagyközönség érde-
lődéseinek a középpontjává tétessenek, csakugyan
ritka alkalom kell olyan, a minő a mi ezredéves
kiállításunk lesz. S ez a történelmi nevezetességű
a magyar nemzet életében örökké páratlan fon-
tosságú kiállítás teljesíteni fogja e részben is
hivatását; élénk fogja tártni mindazt, a mi a
honfoglalás óta mint jellegzetes magyar alkotás
ismeretes; az ősmagyar honfoglaló harezos földi
maradványairól átröpülhet majd tekintetünk az
első keresztény magyar királytól ránk maradt
örökségre, végignézhethjük emlékeinkben a letűnt
századokat; kronologikus sorrend szerint tünődhe-
tünk el azon, hogy mily fokozatokban fejlődött
Magyarország oda, ahol ma van.

Ezért lesz a jövő év május másodika (a
milleniumi kiállítás megnyitásának a napja) igazi
nagy ünnep a magyar nemzet történetében min-
den időkn át. Már ezért is érdemes lesz az egész
művelt külföldnek elfáradni hozzánk, a mi barát-
ságos vendégszerető magyar fővárosunba, hiszen
ezer év történelmének a kézzelfogható jelei meg-
elevenült maradványai ily nagyszabású csoport-
állításban tulthetnek érdekesség dolgában minden
képzeltető fajtáján a muzeumok rendszerint egy-
oldalú s a mellett mindig temetőjellegű gyűje-
ményein.

Avagy hol van a világon állandó gyű-
temény, amelynek ötszázhuszezer négyszög-méter
terület kellene a befogadására, mint ahogy kell a
jövő évi magyar millenárius kiállításnak, amely
területnek a beépítése ötödfélmillió forintnál jóval
többet nyelt el? Tudunkkal nem volt még sehol
a világon országos kiállítás, a melynek ily ter-
letre lett volna szüksége, de nem is volt még
ország, amelynek az jutott volna eszébe, hogy
kerék ezer év fotografiáját teremtsen meg egy
ilyen millenárius kiállításban. S ezen a csinos
területen százhatvanöt különféle csarnok és egyéb
kiállítási épület van, legnagyobb részét igazi paloták.

Kétségen felül áll, hogy a magyarok jövő
évi nagy kiállításának a legnevezetesebb része a
történelmi kiállítás lesz, amelynek egészét a ki-
állítás első főcsoportja öleli fel, míg a második
főcsoport a jelenkor vívmányait fogja elhelyezni
egymás mellé.

Ez a történelmi főcsoport mindenk előtt
arról nevezetes, hogy a hazai építészeti fejlődését
felmutató oly épületekben lesz elhelyezve, amelyek

már maguk is megannyi emlékei a magyarság
multjának. A tizedik századból, a román építészeti
izléstől kezdve a mai napig minden fázisát feltűn-
tetik ezek az épületek a magyar építészeti hala-
dásának.

Az egész épületesoport az ugynevezett
Széchenyi-szigeten van, amelyet tiszta vizű szép
tó vesz körül, úgy, hogy a néző már messziről
egy külön világot sejt abban a regényes csoport-
ban, amelynek középkori vára, kastélya, temploma
megannyi remek utánzata egy-egy meglevőnek,
amelyhez a valóságban a magyar nép multja
fűződik. Ott lesz a bizancezi román izlésű csarnok,
amely a magyarok első felkent királyának, szent
Istvánnak a korát jellemzi (ebben fogadja majd a
király a hazai és külföldi küldöttségeket); ott lesz
a vajda-hunyadi vár esodás hűségű utánzata,
amely élénk varázsolja még restaurált állapotában
is a nagy törökverő Hunyady János országkor-
mányzó emlékezetét: a XIV—XV. század ez
egyetlen megmaradt nevezetes épülete után a
XVI—XIX-ik század építészeti emlékei következ-
nek: a régi gazdag magyar főurak ősi kastélyai.

S ezekben az érdekes s a multból ide vará-
zsolt épületekben lesz benne mindaz, ami emlék
a megfelelő korszakból, mint történelmi kincs
megmaradt nekünk, magyaroknak. Itt lesznek a
régii magyar királyok kincsei, úgy az anyagi
mint a szellemi értékek, minők a nevezetes tör-
ténelmi okmányok és könyvek, ez utóbbiakból
például a híres Corvinák.

(Folytatása következik.)

Törvénykezés.

A kir. törvényszék polgári felebbezési ta-
nácsa, 1895. évi november hó 5-ik napján szó-
beli tárgyalás útján a következő ügyeket in-
tézte el:

1. Buranits Terézia felperesnek, Kelemen
János alperes ellen a felsőpulyai kir. járásbíró-
ság előtt 80 frt tőke iránt lefolytatott sommás perét,
melyben az elsőbíróóság ítéletét egészben megvál-
toztatta.

2. Hötzer József felperesnek, Hötzer Ferencz
alperes ellen a csepregi kir. járásbíró-
ság előtt 100 frt és jár. iránt lefolytatott sommás perét,
melyben az elsőbíróóság ítéletét egészben meg-
változtatta.

Az ügyet dr. Rátz Ottó kir. törvényszéki
bíró adta elő.

1895. november 7-én.

3. Balogh Jakab felperesnek, Balogh Mihály
alperes ellen a felsőpulyai kir. járásbíró-
ság előtt 333 frt 60 kr. és jár. iránt lefolytatott sommás
perét, melyben az elsőbíróóság ítéletét egészben
megváltoztatta.

Az ügyet ugyanaz a kir. tvszéki bíró adta elő.

4. Stern Ignác felperesnek Imre István
alperes ellen a soproni kir. járásbíró-
ságnál 164 frt 68 kr. és jár. iránt lefolytatott sommás peré-
ben, melyben a kir. törvényszék a bizonyítás felvételének ismét-
lését és kiegészítését rendelte el.

Az ügyet Kolos Jenő kir. törvényszéki bíró
adta elő.

5. Feszty Adolf felperesnek Bubics Zsig-
mond alperes ellen a soproni kir. járásbíró-
ságnál jogviszony megállapítása iránt lefolytatott sommás peré,
melyben a kir. törvényszék a tárgyalást hivatal-
ból elhalasztotta.

Nyilvános előadásra került:

Mautl János felperesnek, Fasching Pál
és neje alperesek ellen a felső-pulyai kir. járásbíró-
ságnál 129 frt 80 kr. iránt lefolytatott sommás peré,
melyben a kir. törvényszék az elsőbíróóság ítéletét
egészben megváltoztatta.

Az ügyet Kolos Jenő kir. tvszéki bíró
adta elő.

Id. Török Lukácsné felperesnek, id. Török
Lukács alperes ellen zálogjog törlése iránt indi-
tott sommás perét, melyben az első bíróság ítéle-
tét helybenhagyta.

Az ügyet ugyanazon kir. törvényszéki bíró
adta elő.

1895. évi november hó 12-ik napján nyil-
vános előadásra kerültek a kir. törvényszék polgári
felebbezési tanácsánál:

1. Özv. Pacher Jánosné és társai felperesek-
nek, Schrodtr Lajos és társai alperesek ellen 176
frt 10 kr. iránt indított sommás pere.

Szóbeli tárgyalásra pedig:

2. Grüngold Háni felperesnek, Krausz Ignác
alperes ellen apaság iránt indított sommás pere.

3. Molnár Margit és társa felpereseknek
Stern Gábor alperes ellen indított igénypere.

4. Drabits Ferencz felperesnek, Derdák Já-
nos alperes ellen kötelező kiadása iránt indított
sommás pere.

Táviratok.

A képviselőházból.

Budapest, november 14. Ma beszéltek első
izben azok a képviselők, a kik a költségvetést el-
fogadták; ezek voltak Papp Géza és Pulszky
Agoston. A költségvetés ellen csak Batthyány
Tivadar gróf szólott.

Vasutaink ügye.

Budapest, november 14. Levelezőjük a leg-
jobb forrásból arról értesül, hogy ez ideig még
sem a P o z s o n y — R u s z t — S o p r o n i, sem a
Vulka-pordány—Kismarton—Pozsonyi vonal
javára nem döntött a miniszter, a ki még arra
nézve sem határozott, hogy a majdan építendő
vonalat a Magyar Királyi Államvasutak
vagy a Győr-Sopron-Ébenfurti vasut vegye-
e üzembe? De a végleges döntést legköze-
lebbre, talán már e hét vége, vagy a jövő
hét elején várhatni.

Az új földmívelési miniszternél.

Budapest, november 14. A fő- és székvá-
ros képviselő-testülete ma tisztelgett Darányi Ig-
nácznál; az új földmívelési miniszternél.

Képviselők afférje.

Budapest, november 14. A Pulszky-
Szentiványi ügyet békés uton elintézték.

A szerbek sérelme.

Zágráb, november 14. A mai tartomány-
gyűlésen Soranovics interpellált, hogy a leg-
felsőbb kézirat miért nem emlékezik csak egyetlen
szóval is a szerbekről.

Ma kezdődött a szerb templom előtt ren-
dezett ovációkban bűnös három tanuló ellen
megindított tárgyalás.

A szocialisták ünnepe.

Páris, november 14. Shichel Lajos ma
ideérkezett és nagy demonstrációval fogadtattott.

Budapest, nov. 14. (G a b o n a t ö z s d e.)

A mai tőzsdén gyenge volt a kínálat, mert a
kereslet is igen alant járt. Mindössze 50000
métermázsa áru került a piacra, ez is kocsirakományban.

Irányzat lanyha. Árak 5 krral estek.

A rozs megmaradt tegnapi áran.

Arpa és tengeri irányzata esendes.

Zab 5—10 krral drágább.

Uj tengeri 4.20—35.

Buza tavaszra	6.91—92
Rozs tavaszra	6.30—31
Tengeri május-juniusra 1896.	4.55—57
Zab tavaszra	6.04—06
Repeze aug.—szeptemberre 1896	10.85—90
Időjárás: szép!	

Távirati értesítés a tőzsdéről.

Bécs, november 14.

Egységes járadék	99.15	Magyar hitelbank	436.—
Magy. arany-kor.-jár.	120.50	Länderbank	238.—
4% magyar kor.-jár.	98.—	Unionbank	309.—
Magy. földteherm.-köt	96.65	Allamvasut	358.50
Anglo-bank	164.—	Délvasut-részvény	98.—
Osztr. bank-egyesület	145.—	Napoleonudor	9.61
Osztrák hitelbank	372.50	Márka	59.02

Közgazdaság.

Sopron, november 14.

A beledi vásár. F. hó 12-én — mint levezönk írja — a heti vásáron nagyon élénk forgalom volt. A gabona nagyon magas árak mellett is gyorsan elkelt. Élénk kereslet mellett eladatott 15 waggon a következő árakon: Buza 6.50—6.85, rozs 6.40—6.65, zab 5.90—6.00, árpa 4.50—6 frtig. Kukoricza mérőnként 2 frttól 2 frt 20 krig.

A mezőgazdasági statisztika csepregi járási bizottsága ma nagy értekezletet tartott Csepregben, Czifrák József vendéglőjében. Chapó Gyula járási főszolgabíró elnökele alatt. Az értekezleten részt vettek: Bauer Ottó, mint a büki, Benes Lajos csepregi, Frölich Miklós völesei, Hajak Gyula iváni, Kedl László szakonyi, Mesterházy Ödön porládonyi, Rupprecht Olivér sági, Spalowszky Ferencz zsirai, Tökési Lajos horvátzsidányi és Dávid Emil, mint a lövői jegyzői kerület összeiró bizottságainak elnökei, valamennyi járási jegyző és számos összeiró ügynök. Az értekezlet tárgya az összeírásnál felmerülhető kérdések elosztása és az összeírásnál teljesítendő egyöntetű eljárás megállapítása volt. Chapó Gyula főszolgabíró mellé járási társnökké Bauer Ottó nagybírtokos választatott meg.

Felhívás a hazai gyümölcstermelő gazdatársakhoz. A következő sorok közzétételére kértünk föl: Az utóbbi években, midőn a külföld figyelme gyümölcsterméneink felé mind fokozottabb mérvben irányult, tapasztaltuk, hogy az élénk kereslet dacára az értékesítés körül nehézségek merültek fel. Nem voltak ugyanis tájékozva a venni akarók, hogy bizonyos gyümölcsöt mely vidéken és kinél szerezhetnek be. Ez irányban az országos magyar gazdasági egyesület egy házgáptól munka kiadását vette tervebe, mely munka egyfelől ismertetni fogja, hogy bizonyos gyümölcsnek (alma, körte, barack stb.) egyes fajtái, mely vidéken termelnek főképpen, másfelől a hazai gyümölcs termelők név- és lakjegyzékét s a telepeket ismertető adatokat tartalmazza. Hogy ez a munka minél teljesebb legyen felkéri az országos magyar gazdasági egyesület a gyümölcstermeléssel foglalkozó gazdatársakat, miszerint az alábbi adatokat saját érdekükben is tudomására hozni sziveskedjenek. 1. Hány kat. hold a gyümölcstelepe, vagy hány darab fája van? 2. Évenként mennyi a gyümölcstermelése átlag? 3. Milyen fajtákat termel az egyes gyümölcsnek. Ez adatok az országos magyar gazdasági egyesület titkári hivatalához (Budapest, Köztelek) küldendők.

Vasuti forgalom.

Győr-sopron-ebenfurti vasut.

Indulás Bécs-felé: 5.40 reggel, 9.44 délelőtt, 3.15 délután, 6.45 este.

Indulás Győr-felé: 6.00 reggel, 2.08 délután, 6.56 este.

Érkezés Bécsből: 9.18 délelőtt, 1.58 délután, 6.22 este, 9.51 este.

Érkezés Győrből: 9.21 délelőtt, 3.04 délután, 8.25 este.

Déli vasut.

Indulás Bécs-felé: 6.00 reggel, 7.23 reggel, 10.55 délelőtt, 2.20 délután, 6.18 este.

Érkezés Bécsből: 7.08 reggel, 9.18 délelőtt, 4.20 délután, 7.49 este, 10.43 este, 1.37 éjjel.

Indulás Szombathely-felé: 9.28 délelőtt, 4.37 délután, 7.55 este, 10.55 este.

Érkezés Szombathelyről: 5.47 reggel, 7.18 reggel, 10.43 délelőtt, 6.08 este.

Kis lutri.

1895. november 13-án.

Prága	66	86	87	35	2
Lemberg	2	3	20	33	26
Nagy-Szeben	42	59	28	23	26

A magyar rész felelős szerkesztője:

Koór József.

Kiadó-tulajdonos: Romwalter Alfred

Hogy tudja a világ meg,

ha Ön nem értesíti!
 hogy Önnek valami

jó árucikke van eladó?

A hirdetési évad

beálltával ajánljuk a mi ezélszerű és általánosan kedvelt

hirdetési bérletszelvény - könyvecskéinket

(érvényes minden számba és szövegre)

a következő árak mellett: 1000 □-centiméter 15 frt.
 2000 □-centiméter 28 frt. 3000 □-centiméter 39 frt.
 4000 □-centiméter 48 frt. 5000 □-centiméter 55 frt és
 6000 □-em. 60 frt.

A vétel napjától számítva teljes 365 napig érvényes.

Ujdonság! **Arleengedés!** Ujdonság!

Millennium-hirdetési szelvények!

Ezek csakis hétköznapokon való magyar, vagy magyar-német (kétnyelvű) hirdetések közlésére érvényesek.

Árak:	1000 □-centiméter	csak 10 frt
	2000 " "	csak 19 frt
	3000 " "	csak 27 frt
	4000 " "	csak 34 frt
	5000 " "	csak 40 frt
	6000 " "	csak 45 frt

A vétel napjától számítva teljes 365 napig érvényes.

Kapható:

a **„Soproni Ujság”**
 kiadóhivatalában,
 várkerület 121. szám.

Wie soll die Welt wissen,

wenn Sie es nicht anzeigen!
 dass Sie Etwas

Gutes haben?

Zur beginnenden
Ankündigungs-Saison

empfehlen wir unsere so bequemen und beliebten

Inseraten-Marken
 (für alle Nummern und Texte giltig)

zu folgenden Preisen: 1000 □-Centimeter fl. 15.—,
 2000 □-Centimeter fl. 28.—, 3000 □-Centimeter fl. 39.—,
 4000 □-Centimeter fl. 48.—, 5000 □-Centimeter fl. 55.—
 und 6000 □-Centimeter fl. 60.—.

Vom Tage des Ankaufes an durch volle 365 Tage giltig.

Neu! **Preisermässigung!** Neu!

Millennium-Inseraten-Marken!

Dieselben gelten nur für rein ungarische oder für ungarisch-deutsche (zweisprachig textirte) Annoncen in Werktag-Nummern.

Preise:	1000 □-Centimeter	nur 10 fl.
	2000 " "	nur 19 fl.
	3000 " "	nur 27 fl.
	4000 " "	nur 34 fl.
	5000 " "	nur 40 fl.
	6000 " "	nur 45 fl.

Vom Tage des Ankaufes an gerechnet durch volle 365 Tage giltig.

Zu haben in der

Administration der
„Oedenburger Zeitung“,
 Grabenrunde Nr. 121.